RAAHE

27.10.2026

SSAB:n tehdasalueen laajennuksen osayleiskaava

VALMISTELUVAIHEEN PALAUTE JA VASTINE

Lausunnot s. 1-10
Mielipiteet s. 10-11

1 Lausunnot

Saapuneet lausunnot	pvm
Lupa- ja valvontavirasto (LVV)	6.2.2026
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus	30.1.2026
Lapin elinvoimakeskus	29.1.2026
Pohjois-Pohjanmaan liitto	14.1.2026
Oulun museo- ja tiedekeskus, arkeologia	21.1.2026
Oulun museo- ja tiedekeskus, rakennettu kulttuuriympäristö	30.1.2026
Museovirasto	18.12.2025
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos	19.12.2025
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES	27.1.2026
Saint Gobain Finland	17.12.2025
Telia Finland Oyj	18.12.2025
Nordkalk Oy Ab	18.12.2025
Fingrid	2.2.2026
Raahen yrittäjät	20.1.2026
Mutalan yksityistien tiekunta	15.1.2026
Raahen Energia	3.2.2026
Raahen Vesi	3.2.2026
Lupa- ja valvontajaosto: Rakennusvalvonta ja Ympäristövalvonta	23.1.2026
Raahen kaupungin maankäyttö ja mittaus	28.1.2026

1.1 Lupa- ja valvontavirasto (LVV)

Lausunto

Maakuntakaavan ohjausvaikutus.

Lupa- ja valvontavirasto tuo esille, että ***Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakunta ei ole saanut lainvoimaa vaan se on maakuntahallituksen päätöksellä 18.8.2025 määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa (kaavaselostusluonnoksen kappale 1.3.1). Tieto tulee korjata kaava-asiakirjoihin. Lisäksi kaavaselostukseen tulee lisätä mahdolliset aluetta koskevat yleiset maakuntakaavamääräykset. Osayleiskaavan suhde Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen aluetta koskeviin määräyksiin tulee arvioida kaavamääräyksittäin yleismääräykset mukaan lukien (kappale 5.6).***

Suuronnettomuusriski

Onnettomuus- ja turvallisuusselvityksessä suuronnettomuusriskiä on arvioitu erillisessä turvallisuusselvityksessä, joka on toimitettu viranomaisille. Turvallisuusselvityksessä on arvioitu vain vetyputkeen liittyviä onnettomuusriskejä ja vaikutusalueiden laajuutta. ***LVV katsoo, että selvityksessä tulee huomioida myös tuotantolaitokset, joissa vedyn lisäksi syntyy happea. Arvioinnissa ja johtopäätöksissä on huomioitava kaikki lähiasutus, ei vain päätuulensuunnan mukainen todennäköinen päästöjen leviämisalue.*** *Kaavaselostusluonnoksessa suuronnettomuusriskejä on käsitelty hyvin yleispiirteisesti,* ***eikä niiden perusteella pysty luotettavasti arvioimaan, täyttyvätkö kaavaluonnoksessa alueidenkäyttölain 39.2 §:n mukaiset turvalliseen elinympäristöön liittyvät yleiskaavan sisältövaatimukset lähiasutukseen kohdistuvien vaikutusten osalta tai onko kaavaluonnos tältä osin valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen. Osayleiskaavan lähtötietoja ja vaikutusten arviointeja tulee täydentää.*** *LVV katsoo, että kaavaehdotukseen tulee täydennetystä onnettomuus- ja turvallisuusselvityksestä* ***laatia myös julkinen versio,*** *mikä on tärkeää kaavan osallisten kannalta.*

Rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö

Osayleiskaava-alueen kaakkoisosassa kulkee historiallisen Pohjanmaan rantatien osuus, joka on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi rakennetun kulttuuriympäristön kohteeksi (Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaava). Lisäksi se on Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä arvotettu muuksi kulttuuriperintökohteeksi. Kohde ei ole muinaismuistolailla (295/1969) suojeltu. Kaavaluonnoksessa on käytetty ns. KATJA-asetuksen (393/2025) mukaisia kaavamerkintöjä ja -kohteita, joiden mukaisesti Pohjanmaan rantatie on osoitettu muuna arkeologisena kohteena (ark). ***LVV esittää harkittavaksi, että Pohjanmaan rantatie osoitettaisiin kaavaehdotuksessa historiallisena tienä (/s), sillä se kuvaisi paremmin tien luonnetta.*** *Kaava-alueen reunalle sijoittuva muu kulttuuriperintökohde,* ***Salmelan torppa, olisi myös hyvä osoittaa osayleiskaavassa informatiivisella merkinnällä****, sillä torpan sijaintialue on suojaviheralueella (EV), jonne voi rakentaa meluvallin.*

Luonnonsuojelu

Yleiskaavoituksessa on tehty luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys sekä viitasammakko-, lepakko- ja liito-oravaselvitykset. LVV on havainnut selvityksissä ja niiden raportoinnissa puutteita, joihin liittyen tulee kaava-aineistoa täydentää tai tarkistaa seuraavasti ja tarkistaa vastaavat kohdat myös kaavaselostuksessa:

- ***Lepakkoselvityksen kartat ovat pienikokoisia, karttapohja epäselvä ja merkinnät himmeitä, mikä tulisi korjata kaavaselostukseen.***
- ***Lepakoiden passiiviseurannan tuloksista tulee lisätä kartta.***
- ***Korjataan lepakoiden statusta koskeva tieto*** *vähintään kaavaselostukseen: Lepakoista ainoastaan ripsisiippa (Myotis nattereri), jota selvityksessä ei havaittu, on erityisesti suojeltava laji. Kaikki lepakkolajit kuuluvat luontodirektiivin IV(a)-liitteen ja luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamiin tiukasti suojeltuihin lajeihin ja ovat rauhoitettuja.*
- *Kasvillisuusselvityksen menetelmäosioon tulee tarkentaa,* ***onko luontotyyppien nimeämisessä käytetty Suomen luontotyyppien uhanalaisuuden arvioinnissa käytettyä nimistöä.***
- ***Kasvillisuusselvityksessä metsäluhtien määritys tulee tarkistaa****, koska raportin sivulla 11 olevan kuvan perusteella kyseessä on avoluhta. Toki metsäluhtien luontotyyppiä voisi esiintyä avoluhdan ja kangasmetsän reunavyöhykkeessä. Eri luhtatyyppien uhanalaisuusluokitukset poikkeavat toisistaan, joten tyypin määrittämisellä oikein on merkitystä.*
- *SSAB:n ranta-alueella tunnistetun* ***rantalehdon osalta tulee tarkistaa, edustaako kyseinen kohde uhanalaista luontotyyppiä ”rannikon lehtomaiset kuusikot****” (erittäin uhanalainen, EN).*
- *Kaava-alueen lounaisosan* ***kluuvista tulee tarkistaa, onko sen ympäristössä metsälain mukainen kohde*** *(kluuvin pinta-ala saattaa olla suurempi kuin 0,5 ha).*
- ***Vieraslajihavainnoissa tulee eritellä haitalliset vieraslajit muista vieraslajeista,*** *koska haitallisia vieraslajeja koskien on vieraslajilaissa määritelty velvoitteita mm. maanomistajille ja toimijoille.*
- ***Havaituista uhanalaisista lajeista tulee esittää havaintopaikan koordinaatit, havaintopäivämäärät ja havainnon tekijä.*** *Suositeltavinta on tallentaa havainnot laji.fi-järjestelmään. Raportissa esitetyissä kartoissa havaintojen paikallistaminen ei ole mahdollista riittävällä tarkkuudella. Kasvillisuusselvityksen tulokset on raportoitu liitteessä, joka on merkitty salassa pidettäväksi. LVV:n näkemyksen mukaan liite ei kuitenkaan sisällä havaintotietoa, joka olisi julkisuuslain 24 §:n nojalla salassa pidettävää.*
- ***Viitasammakkoselvityksessä kutuääntelyn kuuntelupaikat tulee ilmoittaa.***
- ***Aiempien viitasammakkohavaintojen tietoja tulee täydentää. Kaava-alueen lounaisosan nimettömästä kluuvilammesta on v. 2022 havaittu kolmen koiraan kutuääntelyä. Kluuvilampea on siten pidettävä luonnonsuojelulain 78 §:n mukaisena lisääntymis- ja levähdyspaikkana. Lisääntymis- ja levähdyspaikka on osoitettava luo-merkinnällä ja vastaavalla määräyksellä kaavakarttaan ja kaavaselostuksessa oleva virheellinen tieto tulee korjata.***

Kaavaselostusluonnoksen luvussa 1.2.9 Linnusto ei kuvata kaava-alueen linnustoa. Tekstistä saa virheellisesti sen käsityksen, että kaava-alueella olisi tehty ***linnustoselvitys vuonna 2023.*** *Kyseinen selvitys (AFRY 2023, SSAB Raahen tehtaan asemakaavoituksen pesimälinnustoselvitys ja täydentävä viitasammakkoselvitys 2023)* ***ei kuitenkaan koske kaava-aluetta muutoin kuin Kuljunlahden pohjoispuoleisella SSAB:n ranta-alueella. LVV katsoo, että kuvaus kaava-alueen merkityksestä pesimä- ja muutonaikaisen linnuston kannalta on täydennettävä kaavaselostukseen.*** *Kaavaluonnoksen luontoon kohdistuvien vaikutusten arviointi on LVV:n näkemyksen mukaan huolellisesti laadittu ja luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset on tunnistettu.*

Melu

Lupa- ja valvontavirasto tuo esille, että yleiskaavoituksessa tulee ottaa huomioon laitosten toiminnoista aiheutuvat haitat ja niille pitää varata riittävä alue, jolle esim. melu voi levitä ilman asumiselle tai virkistyskäytölle aiheutuvia haittoja. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti asuntojen tms. herkkien kohteiden läheisyyteen ohjattavan teollisuuden tulisi aiheuttaa mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja ja niiden sekä herkkien kohteiden väliin tulee jättää riittävä etäisyys tai hallita riskiä muulla tavoin. Lähtökohtaisesti kaavoituksen vaikutuksesta mm. melutaso ei saisi kasvaa asunto- tms. melulle herkillä alueilla. ***LVV katsoo, että osayleiskaavassa on tarpeen varata teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden reunoille asutusta vastaan riittävän laajat suojaviheralueet (EV-alueet). On tarpeen myös arvioida, ovatko kaavassa osoitettavat EV-alueet riittävän laajat, jotta mahdolliset meluntorjuntarakenteet, kuten esim. meluvallit, ovat käytännössä toteutettavissa.***

Yleiskaavoitusmenettelyssä on laadittu meluselvitys, jossa on mallinnettu tieliikenteen aiheuttama melu nykyvuodelle sekä ennustevuodelle 2050 sekä ilman uutta maankäyttöä että uusi maankäyttö huomioiden. Mallinnuksessa on huomioitu kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat tärkeimmät tiet (valtatie 8, Koksaamontie sekä lähimmät yksityistiet). Lisäksi meluselvityksessä on arvioitu sanallisesti T/kem-alueelle sijoittuvan vetylaitoksen toiminnasta aiheutuvaa melua ja sen leviämistä. Meluselvityksen mukaan uuden maankäytön tuoma lisäys ei aiheuta valtatiellä 8 ja muillakaan teillä muutosta melutilanteeseen päivällä tai yöllä. Meluselvityksen mukaan on epätodennäköistä, että myöskään teollisuusmelu aiheuttaisi tehdashallin ulkopuolella merkittävää melutason kasvua. ***Meluselvityksessä ei ole tarkasteltu melun yhteisvaikutuksia lähialueella olemassa olevan ja suunnitellun muun teollisuuden kanssa. Kaavoitettavan toiminnan meluvaikutuksia arvioitaessa tulee huomioida yhteisvaikutukset muun lähialueelle sijoittuvan teollisuuden kanssa, joten LVV katsoo, että meluselvitystä tulee täydentää tältä osin.***

*Kaavaselostuksen mukaan kaava-alueen itäosassa Hiientien varressa on kolme asuinrakennusta, jotka kaikki ovat tällä hetkellä asumattomia. RHR-tietojen perusteella (6.2.2026) niiden käyttötarkoitus on edelleen asuminen****. Kaavaselostuksessa ei ole tuotu esiin, onko asuinkiinteistöjen käyttötarkoitusta tarkoitus muuttaa. Mikäli kiinteistöjen käyttötarkoitus on jatkossakin asuinkäyttö, tulee kiinteistöt ja niihin aiheutuvat meluvaikutukset huomioida toiminnan suunnittelussa.***

Kaavaluonnoksessa on ***melua koskevia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä, mutta merkintöjen ja määräysten tarkempia kuvauksia sekä niiden perusteluita ei ole esitetty kaavaselostuksessa****. Kaavaselostusluonnos on näiltä osin puutteellinen, eikä merkintöjen ja määräysten*

asianmukaisuuteen ole mahdollista ottaa kantaa. Kaavaluonnoksesta eikä kaavaselostusluonnoksesta ei käy ilmi, ***mitä melualuetta kaavamerkintä "melualue" kuvaa.*** *Kaavamääräyksen mukaan osayleiskaavassa osoitetun teollisuus- ja varastoalueen tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee huomioida, ettei Valtioneuvoston päätöksen VNp 993/1992 mukaiset yleiset melutasojen ohjearvot ylity T-alueen läheisyydessä kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvilla asuinalueilla. Meluselvityksen perusteella kaava-alueen kohdalla valtatien 8 liikenteestä aiheutuva melu valtatien varrella sijaitsevissa lähimmissä asuinkiinteistöissä ylittää VNp 993/1992 2 §:n mukaiset melutasojen päivä- ja yöohjearvot osassa asuinkiinteistöjen piha-aluetta.* ***Kaavamääräykseen ja kaavaselostukseen tulee tarkentaa, miten melun yhteisvaikutukset tulee huomioida teollisuus- ja varastoalueen tarkemman suunnittelun yhteydessä.***

Vesienhoito ja vesistövaikutukset

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toteutuessaan osayleiskaavan mukaisilla toimilla saattaa olla merkittäviä vaikutuksia jo ennestään hyvin kuormitettuun Kuljunlahteen. Vesienhoidon suunnittelussa tunnistettuja Kuljunlahden ekologiseen tilaan vaikuttavia, yksinään merkittäviä paineita ovat teollisuuden pistekuormitus, teollisuuden aiheuttama vesistön esteellisyys (patoaminen) sekä hydrologinen muutos (säännöstely). Merkittäviä paineita yhdessä muiden kanssa ovat hulevedet ja valuma-alueelta tuleva kuormitus.

Kaavaluonnoksen mahdollisia hulevesistä aiheutuvia vesistövaikutuksia on käsitelty kaavaselostusluonnoksessa monipuolisesti ja kohtuullisen kattavasti. Hulevesien määrällisen lisääntymisen ei ole katsottu olevan haaste vastaanottavalle Kuljunlahdelle; haasteeksi todettiin lyhyiden virtausreittien ja merkittävän maankäytön muutoksen takia Kuljunlahteen laskevan huleveden laatu etenkin rakentamisen aikana. Hulevesien yleissuunnitelmassa arvioitiin kuitenkin, että maankäytön muutoksella tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia sekä virtausreitteihin ja vedenjakajiin että pintavalunnan määrään.

Osayleiskaavan viranomaisneuvottelussa 12.9.2024 on tuotu esille vesienhoidon osalta mm., että ***pintaveteen liittyviin selvityksiin on syytä sisällyttää tieto vaikutusalueen vesimuodostumista, niiden tilasta ja niihin nykytilanteessa kohdistuvista paineista****. Tiedot löytyvät Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmasta ja vesienhoidon tietojärjestelmistä.* ***Oleellista on arvioida, aiheuttaako yleiskaavoituksen mukainen maankäyttö yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa uhkaa sille, että vesienhoidossa vesimuodostumalle asetettuja tavoitteita ei saavuteta tai sille, että vesimuodostuman tila heikkenee****. Huomioitavaa on, että tilan heikkenemiseksi katsotaan jo yhden laatutekijän väliaikainen heikkeneminen yhdellä luokalla.* ***Näin ollen arviointi on syytä tehdä laatutekijöittäin****. Mahdollisia pintavesien tilaan vaikuttavat tekijöitä ovat mm. pengertien ja Kuljunlahden muokkauksen (vesialueiden täyttöjen) vaikutukset Kuljunlahden morfologiaan/veden virtauksiin/vedenlaatuun.*

LVV katsoo, että em. taustatietoja Kuljunlahden ekologisesta tilasta ei ole kaavaselostusluonnoksessa tuotu esille. Lisäksi viranomaisneuvottelussa esille tuotua tarvetta arvioida vaikutuksia vesimuodostumaan ja sen tilatavoitteisiin ei ole huomioitu. Vaikutusten arvioinnissa ei myöskään ole huomioitu mahdollisen suuronnettomuustilanteen vesistövaikutuksia. LVV katsoo, että kaavaselostusta tulee täydentää tältä osin ja tarvittaessa täydentää myös kaavamääräysten osalta.

Sekä T/kem- että EV-alueilla on aluerajausten perusteella mahdollista tehdä täyttöjä Kuljunlahteen. ***Kaavaluonnoksessa olevaa yleismääräystä vesien hyvän tilan säilymisestä tulee tarkentaa kaavaehdotukseen ja lisätä siihen vaade Kuljunlahden vesien virtaaman turvaamisesta.*** *LVV toteaa, että vesialueen täytöt ja pengertien rakentaminen vaativat todennäköisesti vesilain mukaisen luvan vesilain 3 luvun 2 §:n perusteella.*

Suomen vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain tavoitteena on, että pinta- ja pohjavesimuodostumien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä (4 luku, 21 §). Siten hanke tai toiminta ei saa yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa uhata vesienhoidossa asetetun tilatavoitteen saavuttamista ilman vesienhoitolain 3a luvun 20 c §:n mukaista poikkeamista ja poikkeamisen kriteerien täyttymistä. Ympäristönsuojelulain (49 §) ja vesilain (3 luku, 4 §) mukaisesti ympäristö - tai vesilupaa ei saa myöntää (ilman poikkeamista), mikäli hanke vaarantaa pintavesimuodostuman tai pohjavesimuodostuman tilatavoitteen saavuttamisen vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 20 a §:n vastaisesti tai jos vesitaloushankkeesta voisi aiheutua mainitun lain 20 b §:n vastaista vesimuodostuman tilan heikentymistä. ***Vaikka edellä mainittu koskee ensisijaisesti ympäristö- tai vesilain mukaista lupaa, on asiaa syytä tarkastella yleisellä tasolla myös kaavoituksen yhteydessä osayleiskaavan toteuttamiskelpoisuuden arvioimiseksi.***

Jatkotoimenpiteet

Muilta osin LVV:llä ei ole huomauttamista osayleiskaavan valmisteluaineistosta käytettävissä olevin tiedoin. ***LVV edellyttää, että edellä lausuttu otetaan huomioon ja kaava-aineistoa täydennetään edellä esitetyllä tavalla. LVV katsoo, että osayleiskaavoituksessa tulee järjestää kaavaneuvottelu (työneuvottelu) ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista****, neuvotteluun tulee kutsua myös Tukes sekä Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos.*

Vastine*:*

Maakuntakaavan ohjausvaikutus

Maakuntakaavaa koskeva kirjaus korjataan ja lisätään tätä kaavoitusta koskevat maakuntakaavan yleismääräykset. Osayleiskaavan suhdetta Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen määräyksiin täydennetään kaavaselostukseen.

Suuronnettomuusriski

Suuronnettomuusriski selvitystä tarkennetaan ja huomioidaan mm. lähelle sijoittuvat toiminnot, joilla voi olla ns. dominovaikutus onnettomuustilanteessa. Arvioinnissa ja johtopäätöksissä huomioidaan kaikki lähiasutus, mutta vaikutusten arvioinnissa on keskeistä huomioida todennäköiset vaikutukset mm. päätuulensuunnan mukainen todennäköinen päästöjen leviämisalue. Kuten Tukes on aloitusvaiheen lausunnossaan todennut, T/kem-kaava mahdollistaa laajamittaisen Seveso III -direktiivin mukaisen suuronnettomuusvaarallisen laitoksen sijoittamisen alueelle, mutta soveltuva kaava ei yksistään varmista kemikaalikohteen sijoittumista. Tukes arvioi lupakäsittelyssään laitoksen sijoittamisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja seurausten ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle. Kaavavaiheessa ei tarkkojen mallinnusten ja riskiskenaarioiden muodostaminen ole vielä mahdollista, koska laitosten toiminnan luonteesta ja laajuudesta ei ole vielä tarkkaa

tietoa. Tästä syystä arvioinnit jäävät monelta osin yleispiirteisiksi ja ne tarkentuvat laitoksen luvituksen yhteydessä. Suuronnettomuusselvitykset sisältävät sensitiivistä aineistoa, joka ei ole luonteeltaan julkista. Lisäksi kaavavaiheessa käytetyt oletukset toiminnan laadusta ja onnettomuustilanteista ei välttämättä anna oikeaa kuvaa alueella tulevaisuudessa sijoittuvasta toiminnasta, koska kaava mahdollistaa alueelle monenlaisia erilaisia ratkaisuja. Tarkempi arviointi tehdään vasta laitoksen luvituksen yhteydessä, kun todellinen toiminta on tiedossa. T/kem -kaavaselvitys on julkinen asiakirja.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja arkeologinen kulttuuriperintö

Pohjanmaan rantatien kaavamerkintä muutetaan historialliseksi tieksi (/s).

Salmelan torppaa ei osoiteta kaavakartalle, koska Oulun museo- ja tiedekeskus on lausunnossaan todennut, ettei sitä ole tarpeen merkitä kaavakartalle.

Luonnonsuojelu

Luontoselvityksiä ja kaavaselostusta korjataan ja tarkennetaan lausunnon mukaan.

• Lepakkoselvityksen karttoja parannetaan ja tarkennetaan.

• Lepakoiden statusta koskeva tieto korjataan selvitykseen ja selostukseen.

• Kasvillisuusselvityksen menetelmäosiota tarkennetaan. Alueelle tehtiin uusi maastokäynti 11.6.2026 ja 9.7.2026. Uuden kartoituksen perusteella luhdat on määritetty arvoluokkaan III kuuluviksi metsäluhdiksi, jotka ovat kasvillisuudeltaan suursaravaltaista avoluhtaa, reunaosilla kapeasti puustoista ja pensastoista luhtaa.

Uuden kartoituksen perusteella Kuljunlahden rantalehto on Rannikon lehtomaista kuusikkoa, Tuoretta keskiravinteista lehtoa sekä Rannikon kosteata leppälehtoa ja se on osoitettu arvoluokkaan III.

• Kaava-alueen lounaisosan kluuvi on pinta-alaltaan n. 0,66 ha. Kluuvin rannat ovat soistuneet, luhtaiset ja sitä ympäröi kuusivaltainen sekametsä. Elinympäristö on metsälain 10 § 2 momentin 1-kohdan tarkoittama arvokas elinympäristö ja se on kaavakartalla rajattu luo-7 -alueeksi.

• Vieraslajihavainnoista eritellään haitalliset vieraslajit.

• Uhanalaisten lajien havaintotietoja täydennetään ja liite yhdistetään osaksi selvitysraporttia.

• Viitasammakkoselvityksen kutuääntelyn kuuntelupaikat lisätään raporttiin.

• Aiempien viitasammakkohavaintojen tiedot korjataan kaavaselostukseen. Kluuvi-lammelle lisätään luo-2 aluerajaus.

Kesän 2026 aikana kaava-alueelle tehtiin uusi selvitys pesimä- ja muuttolinnustosta. Vaikutusten arviointia täydennetään selvityksen tuloksilla.

Melu

Valtatien reunaan osoitettua suojaviheraluetta (EV) laajennetaan erityisesti lähimpien asuntojen suuntaan. EV-alue on riittävän leveä meluvallin rakentamiselle. Melusuojaus on mahdollista rakentaa myös T-alueen puolelle. Kaavassa on annettu yleismääräys, jonka mukaan valtioneuvoston mukaiset melutasot eivät saa ylittyä T-alueen läheisyydessä olevilla asuinalueilla. Melun aiheuttaja on velvollinen rakentamaan tarvittaessa riittävät melusuojaukset.

Tulevaa toimintaa ei pysty mallintamaan kaavan laatimisvaiheessa, kun varsinainen hanke ei ole vielä vireillä. Meluselvityksessä on asiantuntijatyönä arvioitu vetylaitoksen aiheuttamaa melua ja sen vaikutusta lähiympäristön herkille kohteille. Tämän hetken suunnitelmien mukainen toiminta ei aiheuta melun lisääntymistä lähimmillä asuinrakennuksilla. Vasta hankeen luvitusvaiheessa on mahdollista laatia tarkempia meluselvityksiä ja rakentamisen jälkeen melumittauksia. Kaavassa annetaan melun leviämiselle reunaehdot, ja jos nämä eivät täyty, tulee alueen toimijan ratkaista asia riittävällä melun suojauksella.

Hiientien varren vanhat asuinrakennukset eivät ole enää asuttuja ja ne on tarkoitus tulevaisuudessa poistaa alueelta. Jos alueella on T-alueen rakentamisen aikana vielä asuinrakennuksia, tulee ne huomioida teollisen alueen suunnittelussa ja luvituksessa.

Melualue -merkintä oli luonnosvaiheessa voimassaolevan kaavan mukainen. Nyt alueelle ei sijoiteta melulle herkkää toimintaa, eikä merkintä ole enää relevantti ja se poistetaan kaavaehdotuksesta. Valtatien itäpuolelle sijoittuville asuinrakennuksille meluhaittaa aiheutuu valtatiestä. Tällöin melurakenteiden rakentaminen T-alueen puolelle ei ratkaise tätä meluhaittaa. Valtatiestä johtuvaa melua tulee hallita tien itäpuolelle rakennettavilla rakenteille, mutta niihin ei oteta kantaa tässä kaavassa, koska kaava-alue rajautuu valtatiehen. Jos tarkemman suunnittelun yhteydessä todetaan, että uusi toiminta lisää melua asuinrakennusten suuntaan, tulee alueen toimijan rakentaa riittävä melusuojaus omalle puolelleen. Tämän hetken tietojen mukaan uusi toiminta ei aiheuta melua alueen ulkopuolelle, mutta vanhalta tehdasalueelta kantautuu alueelle melua. Jos uusi T-alue toteutuu suunnitelmien mukaan, muuttuu prosessit myös vanhalla alueella ja myös sen aiheuttama melu tulee tulevaisuudessa alenemaan.

Vesienhoito ja vesistövaikutukset

Hulevesiselvitystä ja kaavaselostusta täydennetään lausunnon mukaan. Kesän 2026 aikana on laadittu virtausmallinnus, joka huomioi myös suuronnettomuustilanteet. Vaikutusten arviointia täydennetään mallinnuksen tuloksilla.

Jatkotoimenpiteet

Kaavaneuvottelu järjestettiin 20.3.2026.

1.2 Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Lausunto

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus on laatimassa parhaillaan toimenpideselvitystä valtatien 8 kehittämisestä Kalajoki-Liminka välillä. Toimenpideselvitys on valmistumassa helmikuun loppuun mennessä. Toimenpideselvityksen luonnoksessa on esitetty useita toimenpiteitä kaava-alueella tai sen läheisyydessä valtatien 8 kehittämiseksi. Liikenneosastolla ei ole kuitenkaan tietoa valtatien 8 kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden jatkosuunnittelu- tai toteuttamisaikataulusta, eikä rahoituksesta.

*Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto näkee tärkeänä, että kaavahankkeen yhteydessä on laadittu erillinen liikenneselvitys**.** Liikenneselvityksen ja kaavaselostuksen mukaan uuden maankäytön tuottama liikenne kulkee tehdasalueen kautta, eikä tuota paljoa liikennettä muuta kautta valtatielle 8. Kaavaselostuksessa todetaan, että liikenne suuntautuu suunnitellulta teollisuusalueelta pääosin rakennettavan pengertien yli Koksaamontielle, josta liikenne suuntautuu SSAB:n tehdasalueelle tai Koksaamontien liittymän kautta valtatielle 8. Kaava-alueen eteläosasta on yhteys Mutalantielle ja Mutalantien liittymään valtatielle 8. Mutalantien liittymän kautta suuntautuu vähäinen liikennemäärä. Yhteyttä hyödyntää kaavan maankäytön tuottaman liikenteen lisäksi muun muassa palo- ja pelastusliikenne sekä huoltoliikenne. Kaava-alueiden rakentamisen aikainen liikenne käyttää suurimmassa osin Mutalantien liittymää. Elinvoimakeskuksen liikenneosasto pitää hyvänä kaavaluonnoksessa esitettyä ratkaisua siitä, että liikenne uudelle teollisuusalueelle suuntautuu pääosin Koksaamontien kautta.*

Kaavaselostuksen mukaan Mutalantien liittymässä täytyy turvata raskaan liikenteen sujuva kääntyminen, joten valtatiellä 8 erillinen kääntymiskaista Mutalantielle kääntyville parantaisi liittymän liikenneturvallisuutta. ***Valtatietä 8 koskevassa toimenpideselvityksen luonnoksessa Mutalantien liittymään on esitetty kanavoitua liittymää. Pohjois-Suomen elinvoimakeskus muistuttaa, että lähtökohtaisesti kaupunki vastaa maankäytön maanteille aiheuttamien muutostarpeiden suunnittelusta ja toteutuksesta, toimien yhteistyössä elinvoimakeskuksen liikenneosaston kanssa.***

Hiientien liittymä valtatielle 8 on osayleiskaavan liikenneselvityksessä merkitty poistettavaksi. Kaavaselostuksessa mainitaan, että kaavaluonnoksessa todetaan kuitenkin nykytilanne Hiientien osalta ja Hiientie on merkitty kaavakartalla valtatielle saakka. ***Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto huomauttaa, että kaavakartalla tulee osoittaa kaavaehdotusvaiheessa katkaistaviksi toimenpidesuunnitelmassa katkaistaviksi esitetyt Hiientien ja Hyvärintien tasoliittymät.***

Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto pyytää kaupunkia huomioimaan kaavaehdotusta laatiessaan, että valtatien 8 osalta kaavaehdotuskartalla huomioidaan Vt 8 Kalajoki-Liminka -toimenpideselvityksessä esitetyt toimenpiteet ja niitä varten tarvittavat tilavaraukset. Selvitys valmistuu helmikuussa 2026.

SSAB:n hulevesiselvityksessä puhutaan virheellisesti valtatiestä 4, kun pitäisi olla valtatie 8.

Kaavaselostuksessa on mainittu ***Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus osallisena esimerkiksi kappaleessa 2.2.1. Vuoden 2026 alusta voimaan tulleen valtion aluehallinnon uudistuksen myötä tulee viranomaisten tiedot päivittää kaavaselostukseen oikein. Maanteihin liittyen Raahen kaupungin alueella viranomaisena toimii Pohjois-Suomen elinvoimakeskus.***

Vastine:

Kaavaratkaisua tarkistetaan lausunnon ja toimenpidesuunnitelman mukaisesti ja Hiientien ja Hyvärintien tasoliittymiä valtatielle ei enää kaavaehdotuksessa osoiteta.

Kaavaehdotuksessa on huomioitu Vt 8 Kalajoki-Liminka -toimenpideselvityksessä osoitetut toimenpiteet ja Mutalantien liittymästä on laadittu kesän 2026 aikana tilavaraussuunnitelma yhteistyössä Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen kanssa.

Korjataan hulevesiselvitystä lausunnon mukaisesti.

Tarkistetaan osallisten listaa viranomaisten osalta.

1.3 Lapin elinvoimakeskus

Lausunto

Vesistöyksikkö

Kaavassa määritetty alin rakentamiskorkeus +2,60 m (N2000) on määritetty erittäin harvinaisen (1/250a) meritulvan perusteella. Maa- ja metsätalousministeriön laatiman tulvariskien hallinnan tavoitetaulukon mukaisesti toiminnot, jotka voivat aiheuttaa ihmisille vakavia ja/tai äkillisiä turvallisuusriskejä tulee olla hallittavissa vähintään harvinaisempien kuin erittäin harvinaisten tulvatilanteiden aikana. Tällaisia toimintoja voivat olla mm. vetylaitokset.

Mikäli arvioidaan, että alueelle sijoitettavat toiminnot voivat aiheuttaa ihmisille vakavia ja/tai äkillisiä turvallisuusriskejä, ***tulee alimman rakentamiskorkeuden olla näiden toimintojen osalta 1/1000a tulvaan perustuva. 1/250a ja 1/1000a meritulvan erotus tällä alueella on noin 20 cm, joten alin rakentamiskorkeus olisi tällöin +2,80 m (N2000).***

Patoturvallisuusviranomainen

Raahen kaupunki on pyytänyt Kainuun ELY-keskuksen patoturvallisuusviranomaiselta lausuntoa SSAB:n tehdasalueen laajennuksen osayleiskaavan valmisteluvaiheesta. Patoturvallisuusviranomaisen tehtävät ovat siirtyneet Lapin elinvoimakeskukseen vuoden 2026 alusta.

Lapin elinvoimakeskuksen patoturvallisuusviranomainen on tutustunut toimitettuun materiaaliin eikä sillä ole lausuttavaa asiasta. Osayleiskaavan alueella ei ole patoturvallisuuslain (PTL 494/2009) mukaisesti luokiteltuja patoja.

Vastine:

Alin rakentamiskorkeus korjataan lausunnon mukaisesti arvoon +2,80 m (N2000)

1.4 Pohjois-Pohjanmaan liitto

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut SSAB:n tehdasalueen kaavoituksen työneuvotteluun 24.5.2024.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää myönteisenä Raahen kaupungin tavoitetta mahdollistaa suuren mittakaavan vihreän siirtymän teollisuuden sijoittuminen SSAB:n tehdasalueelle. Kaavatyö tukee Pohjois-Pohjanmaan maakunnallisia ja valtakunnallisia ilmasto-, energia- ja elinkeinopoliittisia tavoitteita sekä edistää alueen roolia uusiin, vähäpäästöisiin tuotantomuotoihin ja vety- ja energiateollisuuteen perustuvan teollisuuden sijoittumisalueena. Kaavatyössä on tunnistettu vihreän siirtymän hankkeisiin liittyvät ympäristövaikutukset ja korostettu luonto- ja vesistöarvojen turvaamisen sekä parantamisen merkitystä. Tämä tukee kestävän kehityksen periaatteiden mukaista alueidenkäyttöä ja lisää kaavan toteuttamiskelpoisuutta pitkällä aikavälillä. Osayleiskaavassa esitetty kokonaisuus luo edellytyksiä pitkäjänteiselle teolliselle kehitykselle ja vahvistaa Raahen seudun kilpailukykyä osana Pohjois-Suomen vihreän siirtymän ekosysteemiä.

Suunnittelualueen suhde Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisiin vaihemaakuntakaavoihin ja voimaan määrättyyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Maakunnan viimeisin maakuntakaava, Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 27.5.2025 (§ 5) ja on määrätty alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksen kokouksessa 18.8.2025 (§ 92). Hyväksymispäätöksestä toimitettiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 15 valitusta, joihin annettu lausunto hyväksyttiin maakuntahallituksessa 17.11.2025 (§ 152), ja toimitettiin pyydettyine liitteineen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 21.11.2025. Hallinto-oikeus antaa valittajille vastaselitysmahdollisuuden ennen valitusten käsittelyä. SSAB:n tehdasalueen osayleiskaava sijoittuu kaikkien neljän vaihemaakuntakaavan alueelle.

Merkittävinä teemoina Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on tarkasteltu maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusien tuulivoima-alueiden osoittamista ja sähkönsiirron kehittämistarpeita. Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetyt perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus), pitkän aikavälin kehittämisperiaatemerkintänä kaasuputken yhteystarve sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024). Aineisto löytyy maakuntakaavoituksen verkkosivuilta https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/ilmastomaakuntakaava/

Pohjois-Pohjanmaan tahtotila on olla energiamurroksen kärjessä myös jatkossa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa pitkän aikavälin kehittämisperiaatemerkintänä osoitettu kaasuputken yhteystarve, jonka linjauksesta on osoitettu yhteys SSAB:n myös tehdasalueelle. Suomen kansallisen vedynsiirtoverkon suunnittelu etenee Gasgrid Finland Oyj:n käynnistämällä YVA-menettelyllä, jossa tutkittavat vaihtoehdot VE1, VE2 ja VE3 sijoittuvat kaikki Raahen kaupungin alueelle. Raahen kaupunki on ollut tiiviisti mukana Gasgridin linjausvaihtoehtojen suunnittelussa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitettiin tutkittuja vetytalouden alueita potentiaalisina seudullisesti merkittävien uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitosten alueina (t-2). Tämä merkintä on myös SSAB:n kaava-alueella. Suunnittelumääräyksen mukaan: Biojalostamon ja uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitoksen alueen toimintojen tarkemmassa suunnittelussa tulee selvittää lähiasutukselle

ja muulle ympäristölle aiheutuvat onnettomuus- ja päästöriskit ja pyrkiä ratkaisuihin, joissa riskit jäävät lieviksi. Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa ainoastaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla.

SSAB:n tehdasalueen kaava-asiakirjoissa on kuvattu kattavasti Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavamerkinnät. ***Teknisenä tarkistuksena todettakoon, että energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ei ole lainvoimainen. Tämä tulee korjata kaava-asiakirjoihin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tultua voimaan kumottiin myös useita kaavamerkintöjä, jotka on esitetty energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavakartalla 1B. Kumoutuneita maakuntakaavamerkintöjä on myös SSAB:n osayleiskaavan vaikutusalueella. Selkeyden vuoksi SSAB:n osayleiskaavan kaavaehdotusvaiheen asiakirjoissa voimassa olevat maakuntakaavamerkinnät olisi hyvä esittää maakuntakaavojen yhdistelmäkartan avulla (MKV 27.5.2025 § 5).*** *Yhdistelmäkarttaan on koottu lainvoimaisten vaihemaakuntakaavojen ja energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavojen merkinnät. Yhdistelmäkartta on energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymisasiakirjojen liitteenä 6 www.pohjois-pohjanmaa.fi*

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Korjataan kaava-aineistoon energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tilanne ja yhdistelmäkartta.

1.5 Oulun museo- ja tiedekeskus, arkeologia

Lausunto

Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Vedenalaisinventoinnissa ei myöskään paikannettu vedenalaisia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kuljunlahden rannoilla kuitenkin todettiin olevan viisi laiturirakenteen jäännöstä, jotka ovat paikannettavissa vielä vuoden 1948 ilmakuvasta. Kyseiset rakenteet ovat muinaisjäännösrekisterissä muina kohteina, ja ne eivät ole muinaismuistolain suojelemia. Selvityksen yhteydessä tarkastettiin myös muu kulttuuriperintökohde Salmela (1000046098). Kohteen sijaintia saatiin tarkennettua, mutta alueella ei todettu säilyneen rakenteita. Kohde säilyy muuna kulttuuriperintökohteena.

Suunnittelualueella sijaitsee muu kulttuuriperintökohde Pohjanmaan rantatie (1000046096), joka on 1600-luvulle ajoittuva tienpohja. Alueella on myös muu kulttuuriperintökohde Rantatien silta (1000042459).

Pohjanmaan rantatie ja Rantatien silta on merkitty kaavaan Katja-asetuksen mukaisena ark-muu arkeologinen kohde -merkinnällä. Ark-kaavamerkinnän määräyksestä tullaan käymään keskustelua Museoviraston kanssa alkuvuodesta 2026. ***Museo ottaa kantaa kaavamääräyksen sisältöön, kun asiasta saadaan lisäohjeistusta.***

Alueen arkeologisen tiedon tilanne ja vuonna 2025 tehdyn arkeologisen selvityksen tulokset on esitetty hyvin kaavaselostuksen luvussa 1.1.4 Maisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot. ***Museo kuitenkin suosittelee, että arkeologinen kulttuuriperintö käsiteltäisiin kaavaselostuksessa omana lukunaan.***

Hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön on käsitelty kaavaselostuksen luvussa 5.2.4. ***Museo suosittelee, että otsikko muutettaisiin muotoon ”Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön”. Kaavaselostuksen mukaan Salmelan torppa olisi jäämässä osin***

kaava-alueen ulkopuolelle. Kohteen sijaintia on kuitenkin tarkennettu arkeologisen tarkastuksen (2025) perusteella aiempaa lännemmäs, joten kohde on jäämässä kaava-alueelle (EV). Kohteen sijaintia tulee tarkentaa kaavaselostuksessa oleviin karttoihin (esim. kuva 9). Kohdetta ei kuitenkaan ole tarpeen merkitä kaavakartalle.

Alueella ei havaittu sijaitsevan vedenalaisia kiinteitä muinaisjäännöksiä. On kuitenkin hyvä, että kaavaselostuksessa on huomioitu mahdollisuus, että pohjasedimenttiin mahdollisesti hautautuneita kohteita ei ole selvityksessä mahdollista havaita. ***Mikäli alueelta löytyy ruoppausten ja täyttöjen yhteydessä arkeologisia jäänteitä, tulee asiasta olla kaavaselostuksen mukaisesti yhteydessä museoviranomaiseen.***

Kaavaselostuksen luvun 5.3 Ympäristön häiriötekijät osiossa SSAB:n voimajohtohanke on huomioitu voimajohtoreitillä sijaitseva muu kulttuuriperintökohde Salmela. Kappaleessa on mainittu, että kohde voidaan huomioida pylvässuunnittelussa. ***Hankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava, että kohteen Salmela sijainti on muuttunut ja tarkentunut.***

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Tarkistetaan kaavaselostusta lausunnon mukaisesti.

1.6 Oulun museo- ja tiedekeskus, rakennettu kulttuuriympäristö

Lausunto

Noin 1–2 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen koillispuolella Saloisten pitäjän alueella sijaitsee sekä paikallisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ja alueita. ***Museon arvion mukaan suunnitelmilla ei ole vaikutusta näihin arvoalueisiin välimatkan ja maiseman metsäisyyden vuoksi.***

Kaavaselostuksen luonnoksessa maisemavaikutuksista todetaan, että uusi teollisuusalue pyritään sovittamaan maisemaan siten, että se muodostaa luontevan osan olemassa olevaa teollisuusympäristöä. Rakentamiseen liittyvistä yksityiskohdista määrätään tarkemmin asemakaavalla. Kaavakarttaluonnokseen on merkitty suojaviheralue valtatien 8 reunaan, Kuljunlahden pohjoisreunalle sekä laajemmin suunnittelualueen koillisosaan, jossa Pohjanmaan rantatie – Saloinen (RKY 2009) sijaitsee. ***Museon näkemyksen mukaan kaavaluonnoksessa on huomioitu riittävissä määrin vaikutukset maisemaan. Museo kannustaa tarkemmassa suunnittelussa huomioimaan olemassa olevan teollisuusalueen maakunnallisesti merkittävät arvot ja sopeuttamaan uuden rakentamisen niihin.***

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.7 Museovirasto

Lausunto

Lausuntopyyntö tulee pyytää Oulun museo- ja tiedekeskukselta, joka on alueellisena vastuumuseona kaavahankkeessa osallinen museoviranomainen. ***Museovirasto ei anna asiassa lausuntoa****.*

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.8 Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Lausunto

Pelastuslaitos pitää tärkeänä, että Kuljunlahden ja VT8:n väliin sijoittuva T/kem-alue on lähestyttävissä kahdesta vaihtoehtoisesta suunnasta*. Toteutus esimerkiksi kaavaselostuksen mukaisesti Mutalantien kautta ja Kuljunlahden yli rakennettavan uuden pengertien kautta ja/tai Hiientien kautta. Tiestö on suunniteltava ja toteutettava myös hälytysajoneuvoille soveltuvaksi.*

Uudelle T/kem alueelle on järjestettävä mahdollisuus sammutusveden ottoon alueen vesijohtoverkosta tai erillisestä palovesiverkosta.

Muut huomiot

Kaavaselostuksen kohdassa 5.3. todetaan että ”Tuulivoimatuotannon sijoittaminen rakennetulle satama- tai teollisuusalueelle on perusteltua vaikutusten näkökulmasta, koska tuotannosta aiheutuvat melu- ja muut häiriöt vaikuttavat jo ennestään alueen lähiympäristöön”. Pelastuslaitos huomauttaa, että pelastuslaitoksella ei ole keinoja torjua tuulivoimaloiden vakavimpia onnettomuuksia, kuten voimalan konehuonepaloja. Ainoa keino on lähinnä vaara-alueen eristäminen (vähintään noin 500 m säteeltä) ja onnettomuuden leviämisen estäminen vaara-alueen ulkopuolelle. Tuulivoimalan konehuonepalot aiheuttavat vakavan vaaran palon leviämiselle rakennetuilla alueilla. Tästä johtuen tuulivoimaloita ei pidä sijoittaa tiiviisti rakennettujen teollisuusalueiden eikä etenkään merkittävien T/kem alueiden välittömään läheisyyteen. Kaavahanketta varten laaditut onnettomuusmallinnukset (Vetylaitoksen onnettomuusmallinnukset, 28.3.2025, FCG) on tärkeää huomioida osayleiskaavan ja asemakaavan jatkovalmistelussa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Kaavaselostuksen kohdassa 5.3. todetaan ympäristössä olevat häiriötekijät. Tällä osayleiskaavalla ei mahdollisteta uusien tuulivoimaloiden rakentamista alueelle. Kaava-alueen laajennus sijoittuu poispäin nykyisistä tuulivoimaloista, eikä niillä nähdä olevan vaikutusta toisiinsa.

1.9 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES

Lausunto

Tukes on antanut kaavasta OAS-vaiheessa lausunnon. Tukesilla ei ole lisättävää aikaisempaan lausuntoon.

Vastine:

Merkitään tiedoksi. Pyydetään Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto kaavan ehdotusvaiheessa.

1.10 Saint Gobain

Lausunto

Ei huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.11 Telia Finland Oyj

Lausunto

Ei huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.12 Nordkalk Finland

Lausunto

Ei huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.13 Fingrid

Lausunto

Ei huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.14 Raahen Yrittäjät ry

Luonnos vastaa hyvin alueen kehittämistarpeisiin ja asetettuihin tavoitteisiin.

Kannatamme SSAB:n tehdasalueen laajennuksen osayleiskaavaluonnoksesta erityisesti seuraavista syistä:

1. Yleiskaavan laadinnan tavoitteena on luoda edellytykset SSAB Europe Oy:n Raahen tehdasalueen laajentamiselle ja kehittämiselle. Tavoitteena on mahdollistaa vedyntuotantolaitoksen sekä sitä varten rakennettavan teollisuusalueen sisäisen infrastruktuurin, kuten liikenneyhteyksien, sähkönsiirtoverkon sekä putkilinjojen rakentaminen alueelle.

2. Raahen kaupungin kehittämislautakunnan pöytäkirjanotteen (20.8.2024 S 95) mukaan päätösesityksestä on tehty yritysvaikutusten arviointi ja käynnistyessään yleiskaavan laadinnasta johtuvat merkittävät positiiviset yritysvaikutukset toteutuvat keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.15 Mutalan yksityistien tiekunta

Mutalan yksityistien tiekunnalla ei ole esitettyyn SSAB:n tehdasalueen laajennuksen osayleislaavan kaavamuutoksen luonnokseen huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.16 Raahen Energia

Lausunto

Ei huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.17 Raahen Vesi

Lausunto

Ei huomautettavaa.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

1.18 Raahen kaupungin lupa- ja valvontajaosto

Lausunto

Rakennusvalvontaviranomainen

- *Suurimmalla osalla suunnittelualuetta on ollut aiemmin voimassa Raahen eteläisen ranta-alueen osayleiskaava. Ranta-alueen osayleiskaavassa suunnittelualue on ollut pääasiassa tarkoitettu käytettäväksi maa- ja metsätalousalueena ja lisäksi alueella on ollut muutamia vakituiseen -ja loma -asumiseen tarkoitettuja rakennuspaikkoja. Uuden osayleiskaavan laadinnan yhteydessä asumiseen liittyvät kaavamerkinnät tulevat kokonaan poistumaan suunnittelualueelta. Raahen eteläisen ranta-alueen osayleiskaavaan on merkitty suunnittelualueen läheisyyteen Mutalantien varteen yksi olemassa oleva rakennuspaikka sekä kolme uutta rakennuspaikkaa. Uudessa*

osayleiskaavaluonnoksessa näiden rakennuspaikkojen suojaksi ei ole esitetty suojaviheraluetta tai muuta meluntorjuntarakennetta. ***Tulisiko kaavan eteläosaan lisätä suojaviheraluetta, jotta esimerkiksi meluvallin rakentaminen olisi mahdollista?***

- *Raahen eteläisen ranta-alueen osayleiskaavan perusteella uuden kaavan suunnittelualueella kulkisi Raahen kultakaivoksen purkuviemärin linjaus.* ***Tulisiko purkuviemäri huomioida kaavaluonnoksessa?***

- *SSAB:n tehdasalueen laajennuksen osayleiskaavaluonnoksen karttapohjalla on esitetty rakennuksia kiinteistöllä 678-412-1-138. Rakennusvalvonta on käsitellyt kiinteistöä koskevan purkamisilmoituksen 10.9.2024 ja rakennukset on loppukatselmuksessa 4.2.2025 todettu puretuiksi.* ***Tulisiko rakennukset poistaa luonnoksen karttapohjasta?***

- *Tehdasalueen laajennuksen osayleiskaavan yleismääräyksissä mainitaan, että koko yleiskaava-alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Raahen kaupungin kaavoituksen verkkosivujen perusteella yleiskaavoitettavan alueen pinta-ala olisi noin 169 ha ja asemakaavoitettavan alueen pinta-ala noin 93 ha.* ***Tulisiko yleismääräyksissä olevaa tekstiä muokata kaavaan paremmin sopivaksi?***

Ympäristönsuojeluviranomainen

Ympäristönsuojeluviranomainen on tutustunut annettuun aineistoon, selvityksiin ja kaavaluonnokseen. Alueella on paljon ympäristöllisiä näkökohtia ja suojelua vaativia lajeja ja luontokohteita, joka asettavat haasteita teollisuuden tavoitteiden kanssa yhteensovittamiseen.

Kaavaselostuksessa mainitaan, että linnustoselvitys on tehty SSAB:n tehdasalueen asemakaavan (Ak 248) yhteydessä, mutta kyseinen ***linnustoselvitys ei kata Aunolan aluetta. Ympäristönsuojeluviranomainen pitää alueen pesimälinnuston selvittämistä tältä osin puutteellisena.***

Ympäristönsuojeluviranomainen näkee hyvänä Hiidenkallion luo-alueen rajaamisen laajana kokonaisuutena, jotta voidaan pyrkiä turvaamaan uhanalaisten ja rauhoitettujen kasvilajien esiintyminen. ***Ympäristönsuojeluviranomainen esittää, että olisiko kaavassa mahdollista huomioida paremmin myös tehdasalueen rantalehto, kun muilta osin kaava-alueelta olisi kuitenkin poistumassa arvokkaita luontotyyppejä maankäytön muutoksen alta.***

Melualueen merkintä *kaavakartalla ei havainnollista selkeästi, että tarkoitetaanko sillä valtatieltä tulevaa melua, vai mahdollisen vetytehtaan melua.* ***Tätä voisi täsmentää esimerkiksi kaavamerkinnän kuvaustekstissä.***

Ympäristönsuojeluviranomainen näkee hyvänä kaavamääräykset koskien hulevesiä ja Kuljunlahden tilan turvaamista. Kuljunlahteen ei saisi päätyä lisää kuormitusta tai haitta-aineita. ***Tarkennusta kaivataan määräykseen ”Hulevesien laadullista ja määrällistä hallintaa on kehitettävä”.*** *Tarkoitetaanko tällä määräyksellä olemassa olevaa SSAB:n toimintaa vai uusien T/kem -alueiden mahdollista toimintaa?*

Kaavan luo-7 -merkinnällä oleva vesilain mukainen suojelukohde (Kluuvijärvi) on turvattava riittävin suojavyöhykkein ja huomioitava kohde myös hulevesien johtamista ja käsittelyä suunniteltaessa, jotta alue ei heikkene kuormituksen tai kuivumisen seurauksena*.*
Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että Lajitietokeskuksen viranomaisportaalin

*mukaan **kohteessa olisi havaittu myös luonnonsuojelulain mukainen direktiivilaji ajankohtana 2022–2023.***

*Ympäristönsuojeluviranomainen näkee hyvänä, että myös **happamia sulfaattimaita** koskien on annettu kaavamääräys. **Määräyksen täsmentämiseksi ehdotetaan kuitenkin kirjoitusmuotoa**: ”Ennen rakennustöiden aloittamista tulee selvittää asianmukaistenpohjatutkimusten perusteella hapettuessaan happamoituvien kaivuumaiden olemassaolo ja tarvittaessa esitettävä valvovalle viranomaiselle suunnitelma haittojen ehkäisemiseksi ennen kaivuutyötä alueella.” Tai vastaava määräys kuin Pitkänkarin kaavaehdotuksessa: ”Yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa sekä maa- ja kallioperän muokkausta edellyttävien toimenpiteiden suunnittelussa tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen sekä tarvittaessa esittää toimenpiteet niistä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.”*

Vastine:

Rakennusvalvonta

Alueen eteläosa (lounaisosa) on osoitettu laajasti T-alueena, jotta tarkemmalle suunnittelulle jää enemmän vaihtoehtoja ja väljyyttä. Varsinaiset laitokset on tarkoitus sijoittaa uuden T-alueen pohjoisosaan. Mahdolliset uudet rakennuspaikat tulee huomioida laitoksen tarkemmassa suunnittelussa ja melun aiheuttajan tulee rakentaa tarvittavat suojarakenteet tarpeen mukaan. Tarvittaessa meluvalli on mahdollista rakentaa myös T-alueelle.

Purkuviemäri on huomioitu kaavasuunnittelussa, mutta maanalaisia rakenteita ei enää osoiteta kaavakartalla.

Rakennukset poistuvat kartalta maastokartan päivityksen yhteydessä. Asemakaavakartan pohjakartalla rakennuksia ei enää ole.

Yleismääräys tarkoittaa, että koko tämän osayleiskaavan alueen tarkempi rakentamisen ohjaus tapahtuu asemakaavalla eli osayleiskaava ei toimi suoraan rakentamista ohjaavana kaavana. Ensimmäisessä vaiheessa asemakaava laaditaan vain SSAB:n tarpeita varten. Koko alueen asemakaava tulee laadittavaksi seuraavassa vaiheessa. Laajemman alueen kaavoittaminen voi edetä, kun elinvoimakeskuksen suunnitelmat Koksaamontien eritasoliittymän osalta etenevät.

Ympäristönsuojeluviranomainen

Kesän 2026 aikana on laadittu erillinen linnustoselvitys.

Rantalehdon kohdalle on jo luvitettu voimalinja. Jos voimalinjan linjaus kuitenkin muuttuu, jää rantalehto EV-alueelle, jolle ei olla osoittamassa muuttuvaa maankäyttöä.

Voimassa olevan yleiskaavan mukainen melumerkintä poistetaan kaavasta ja melua koskevat määräykset annetaan yleismääräyksillä.

Hulevesimääräyksiä tarkennetaan asemakaavakartalla.

Kluuvijärveen lisätään luo-2 merkintä. Kluuvijärven ja T-alueen väliin osoitetaan MY-aluetta. Yleismääräyksiin tarkennetaan vesistöjen tilaa koskevaa määräystä.

Happamia sulfaattimaita koskevaa määräystä tarkistetaan lausunnon mukaan.

1.19 Raahen kaupungin maankäyttö ja mittaus

Lausunto

Ei lausuttavaa osayleiskaavaluonnokseen.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

2 Mielipiteet

Saapuneet mielipiteet	pvm
Mielipide 1: Yksityishenkilö	18.12.2025
Mielipide 2: Yksityishenkilö	2.2.2026

2.1 Mielipide 1

Yksityishenkilö

Luontoselvitys oli hyvin ylimalkainen ja mukana netissä ei ole liitettä 1: ”Hiidenkallion kasvillisuusselvityksen tulokset”. Laitatteko sen myös nettiin nähtäväksi.

Vastine:

Luontoselvityksiä tarkennetaan ehdotusvaiheeseen. Alueelle on laadittu pesimälinnustoselvitys kesän 2026 aikana. Liite 1 lisätään osaksi kasvillisuutta käsittelevää luontoselvitystä ja julkaistaan kokonaisuudessaan ehdotusvaiheessa.

2.2 Mielipide 2

Yksityishenkilö

*1**. Suojaviheralueen leventäminen vähintään 200 metriin Mutalantiestä Hiientien suuntaan**; T/kem - EV kulmassa kaarevasti ylöspäin. Kts. karttaliitteen merkinnät.*

*2. **Liikenteen yhteystarvetie tulisi sisällyttää T/kem-alueelle; näkymäeste/meluvalli rakennettava yhteystien varteen.** Puustoa jätettävä vesiputkilinjan taakse tarpeeksi näkymäesteeksi (yhteystie ei saa näkyä pihapiiriimme ja päinvastoin!).*

*3. Liikenneyhteydet**: Vaaditaan pääsytie 1:233 pellolle Hiientieltä**, ellei enää sallita nykyistä yhteyttä suoraan 8-tieltä. Pyörätietä käytetään rinnakkaistienä Koivuluoto 1:233 8-tien maanpuoleiselle palstalle. Palstat sijaitsevat molemmin puolin 8-tietä.*

*4. **Nopeusrajoitusten tarkastus heti**: Koksaamontiestä etelään menevä kaista ja Hyvärintiestä koksaamon risteykseen, miksi eri nopeudet? Molempiin suuntiin riittää 60 km/h. Huom. aiemmin keltaisten viivojen aikaan oli tiehen maalattu OHITUSKIELTO sulkuviivoin Koksaamo th-Koivuluoto-Mutala väli. Hirvivaara olemassa!*

***OHITUSKIELTO liikennemerkillä** osoitettuna Koksaamon risteyksestä etelään päin parantaisi huomattavasti turvallisuutta ryhmittäytyessä 8- tieltä esim. Hyvärintielle. Usein saattaa olla neljäkin kulkuneuvoa rinnakkain, eikä peräänajoilta ole vältytty. Melusuojan vahvistaminen koksaamon, tehtaan ym. meluhaittojen hillitsemiseksi. 8-tie liikenne + kesällä 2024 tehdyt tärinäraidat poistettava, sillä ne kuuluvat voimakkaana meluna tienvarsiasumustoon.*

*5**. Hyvärintien liittymä 8-tiehen tulevaisuudessa pitää säilyttää T-risteyksenä**, ei alikulkua Hiientielle, vie laajasti tilaaja lisää liiaksi risteysnäkymää lähitaloihin; nyt vain kymmenkunta pihapiiriä (henkilö/tavarankuljetus, palvelut, huolto- ym.). 8-tien maanpuolella on runsaasti maa- ja metsätalousalueita; maa- ja metsätalouskalustot nykyisin ammattiviljelijöillä kookkaita ja puutavarakuljetukset pitkillä rekoilla vaativat laajat kääntymisvaraukset. Raskasliikenne kuitenkin kausiluonteista, ympärivuotista.*

Vastine:

1. EV-aluetta laajennetaan erityisesti Hiientien kohdalla. Laajennetun EV-alueen leveys asuinrakennusten lähellä on n. 100 m ja muualla n. 70-80 m.
2. Liikenteen yhteystarve -merkintä poistetaan kaavaehdotuksesta kokonaan.
3. Yleiskaavalla ei ratkaista yksittäisten liittymien sijainteja, osayleiskaavassa osoitetaan vain merkittävät kulkuyhteydet. Elinvoimakeskus vastaa valtaien liittymistä ja liittymien paikkoja tarkastellaan parhaillaan tekeillä olevassa vt8:n toimenpideselvityksessä. Jokaiselle kiinteistölle tulee olla kulkuyhteys, joten jos valtatien liittymiä tulevaisuudessa suljetaan, osoittaa elinvoimakeskus kiinteistölle uuden kulkuyhteyden.
4. Elinvoimakeskus vastaa valtatien nopeusrajoituksista, rakenteista ja liikenteen ohjauksesta. Nopeusrajoituksia tarkastellaan vt8:n toimenpideselvityksen yhteydessä. Nykyisen tehtaan aiheuttamaa melua seurataan ympäristöluvan ehtojen mukaisesti. Uusi tehdasalue ei tämän hetken suunnitelmien mukaan tule aiheuttamaan lisämelua lähimmille asuinrakennuksille. Tarvittaessa teollisuusalueen toimija on velvollinen torjumaan aiheuttamaansa meluhaittaa, jos valtioneuvoston ohjearvot ylittyvät heidän toiminnan seurauksena. Uuden alueen rakentaminen voi muuttaa myös vanhan tehdasalueen prosesseja, jolloin tehdaskokonaisuuden meluhaitat voivat vähentyä tulevaisuudessa. Tämän hetken tilanteessa asuinrakennuksiin kohdistuva merkittävä meluhaitta johtuu valtatien liikenteen melusta. Liikennemelun

torjuntaa ei ratkaista tämän kaavan yhteydessä. Mahdolliset liikennemelun torjuntarakenteen tulee rakentaa valtatien itäpuolelle ja niiden rakentamisesta ei vastaa teollisuusalueen toimija eikä kaupunki, koska kyseessä on valtion maantie.

5. Osayleiskaavan valtatiehen liittyvät liikenneratkaisut perustuvat Elinvoimakeskuksen laadinnassa olevaan toimenpideselvitykseen. Hyvärintien liittymä valtatielle liittyy Koksaamiontien eritasoliittymän järjestelyihin ja tämä ratkaistaan tarkemmin tulevaisuudessa tiesuunnitelman yhteydessä.